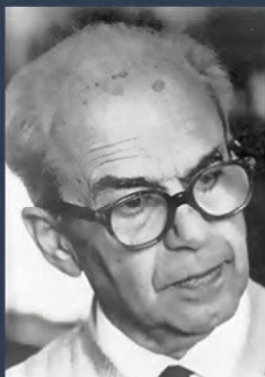

A DÍJ NÉVADÓJA: FORBÁT ALFRÉD

A XX. századi európai építészet jeles alakja Pécsen született 1897-ben. Budapesti, majd müncheni tanulmányok után 1920-tól a Bauhaus alapító Walter Gropius irodájában kezd dolgozni, majd önálló irodát nyit Németországban. Jelentős külföldi városrendezési és épülettervezési munkák után 1933-ban visszatér Pécsre, ahol a modernizmus funkcionális szemléletét honosítja meg városi lakóházaival, beépítési terveivel. Származása miatt 1938-ban emigrálásra kényszerült. Svédországban várostervezőként az emberi együttélést jobban szolgáló építészeti környezet megteremtésén fáradozott, s lett a modern várostervezés nemzetközileg elismert szaktekintélye.

A Dél-dunántúli Építész Kamara Elnöksége az értéket teremtő építészeti alkotómunka tiszteletének erősítéséért 2021-ben harmadik alkalommal hirdetett pályázatot a „FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ” elnyerésére.

A pályázaton megvalósult, a meghirdetés időpontjához képest 5 évnél nem korábbi használatbavételi engedéllyel rendelkező létesítménnyel lehetett pályázni. Terület- és településrendezési munka esetében a terv a pályázat beadási határidejéig az illetékes képviselő testület által kellett elfogadottnak lennie.

A Díjra pályázhattak, illetve jelölhetőek voltak:

- a Dél-dunántúli Építész Kamara tagjai, a megvalósult mű tekintetében területi megkötés nélkül,
- a Magyar Építész Kamara tagjai, a megvalósult mű tekintetében Baranya és Tolna megyére vonatkozó területi megkötéssel.

A megvalósult mű a pályázat beadási határidejéig jogszerű használatbavétellel kellett rendelkezzen, de az nem lehetett 5 évnél régebbi.

A pályázatok benyújtásának határideje: 2021. szeptember 15. volt.

A pályázatokat **Bíráló Bizottság** véleményezte, melyben

- Bálint Imre Ybl-díjas építész, a Magyar Építész Kamara,
- dr. Csaba Ders építész, alelnök, a Magyar Urbanisztikai Társaság,
- Getto Tamás Ybl díjas építész, a Magyar Építőművészek Szövetsége,
- Zoltán Erzsébet Szeréna építész, a Dél-dunántúli Építész Kamara,
- Hodossy László építész, a a Dél-dunántúli Építész Kamara,

delegáltjaként vettek részt.

A „Forbát Alfréd Építészeti Díj”-nak nincsenek fokozatai, és 2021-ben legfeljebb 3 db adható. A Díjhoz oklevél, művészi emléktárgy és 100.000,- Ft (bruttó) pénzjutalom jár.

A Bíráló Bizottság döntése alapján ezen túl „Építészetért Elismerő Oklevél” adható, a kiírási feltételeknek megfelelő, kiemelkedő színvonalú műveknek. A Díj és az Oklevél együttes száma évente összesen legfeljebb 6 lehet. Az elismeréshez az oklevél mellett művészi emléktárgy jár.

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ
2021

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK 01 - 05

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

02 - SZENT MÓR KATOLIKUS ÓVODA, PÉCS

Pécs, Káptalan u. 3/A.

Építésszek: Csatai László, Koller József

A megelőző évszázadokban a tervezési terület beépítetlen volt, a Janus Pannonius utcai kanonok ház kertjeként funkcionált. Később pedig burkolt labdapályaként használták, területét magas támfallal elválasztott, két vízszintes síkra alakítva. Az új épülettel a meglévő környezet építési szövetét kívántuk folytatni, úgy illeszteni környezetébe, „mintha mindig ott lett volna”. Továbbá érzékeltetni akartuk, hogy itt a mai korban épült modern létesítmény áll. Az új intézmény számára gazdasági okokból az ismertett helyszínnel a szomszédos telken álló, udvari szárnyépületet is be kellett kapcsolni, melynek belső átalakításával jött létre az óvoda kiszolgáló épületrésze.

A felső, érkezési szinten többcélú rendezvényterem és tornaszoba található. A négy csoportszoba egysége egy kerengő udvar köré szerveződik. Az udvari külső, az átmeneti és az épület belső terei egymásba kapcsolódnak, összefüggő térsort alkotnak. A teraszos, terepbe olvadó épülettömegek a gyerekek léptékéhez közelítenek, egyben a lehető legnagyobb kitekintést is biztosítják a tágabb városi és táji környezetre.

Fotó: Bujnovszky Tamás

03 - PERCEL-KÚRIA ÁTALAKÍTÁSA ÉS FELÚJÍTÁSA, BONYHÁD

Bonyhád Perczel u. 44.

Építésszek: Boda Zoltán, Denkinger József, Szász Gábor

A tervezési terület Bonyhád belvárosától délre, a Perczel utca nyugati oldalán található. Az utcavonalra épített új, ill. a parkban álló régi Perczel-kúria egyaránt műemlékek. Az épületeket övező lekerített park 1975 óta helyi védettséget élvez. A tervezett beruházás alapvető célja a meglévő védett épületek közösségi célú hasznosítása, valamint a kert megújítása volt. A megvalósítás során az épületek teljes körű műemléki felújítása mellett sor került a tervezési programnak megfelelő belső átalakításokra, a főépület bejáratának újragondolására és a kert burkolati és zöldfelületi rendszerének megújítására is. Mivel az épület szerepköre megváltozott, fontosnak tartottuk a bejárat építészeti kiemelését, hangsúlyosságának növelését. Az előtér egy szabadon álló portikus, mely egy kis üvegdozoz nyaktaggal kapcsolódik az épülethez. Az épületszárnyak által körülhatárolt terület zöld szigetekkel tagolt mértánias jellegű burkolat kapott, mely fokozatosan alakul át a parkban lévő a növényzet által is meghatározott jellegű kerti utakká.

01 - POLGÁRI LAKÁS ÁTALAKÍTÁSA, PÉCS

Pécs, Majorossy utca 4.

Építésszek: Dr.Borsos Ágnes, Dr.Gyerglyák János

Polgári lakás átalakítás. Átalakítás fókuszra egy új funkcionális rend kialakítás volt, amely támogatja a korszerű használatot és a mai elvárásoknak megfelelő térrendszert. Az felújításnál a meglévő értékek őrzésére, és az új elemek harmóniájára hangsúly került. A polgári lakások fa parkettájának akusztikai és optikai értéke meghatározó a lakás belsőépítészeti kialakításban, amelyet kortárs monokróm bútorok egészítenek ki. A 1912ben beépített kétszárnyú ajtók szinte bútorként jelennek meg a térben és idézik vissza a polgári hangulatot. A régi és új harmonikus egysége és az újonnan kialakított „áramló terek” adják a lakás atmoszféráját.

04 - SELYEMGYÁR KULTURÁLIS NEGED, MOHÁCS

Mohács, Felső-Dunaszor u. 8.

Építész: Dombai Gyula

A mohácsi egykori Selyemgyár (Selyemfonoda) 1905-ben épült Kalin Ferenc királyi mérnök tervei alapján.

2016-ban a telket megosztották: az északi telekre sz magántulajdonba került az igazgatósági épülettel, amelynek földszintjén étterem létesül nagyméretű Duna-parti terasszal és emeleti különteremmel. A déli telekre sz az üzemi épületekkel az önkormányzat vásárolta meg azzal a céllal, hogy az utólagos bővítések, toldalékok elbontását követően a főépületből Alkalmi Rendezvények Házát, az egykori gubóraktár épületcsoportjában Innovációs és Technológiai Központot, illetve Játsszóházat alakítsanak ki.

A bontásokkal kialakuló területeken egységes térkö burkolattal, utcabútorokkal, növénytelepítéssel, illetve egyéb látványelemekkel különböző rendeltetésű köztereket és parkokat, illetve parkolókat kívántak létesíteni.

A főépület emeleti nagyteremének látványos eredeti állapotát idéző rendezvényterem kialakítása mellett a rehabilitáció legnagyobb érdeme az épületegyüttes város felé történő megnyitása, a körbezárt gyarudvar helyén játszóterekkel, pihenő- és zöldterületekkel, szökőkúttal kiépített, egymásba fonódó közterületek létrejötte lehet.

05 - FORRÁSPONT ENERGIAHÁZ, PAKS

Paks, Neumann János utca 2.

Építész: Prof. Dr. Kistelegdi István DLA, Ph.D.

A szimulációkkal segített tervezés folyamán egy a fenntartható életmód és energiahatékony, környezetbarát építés és gépészeti technológiák bemutatását szolgáló épület volt az igény. A változó évszakokban a használati tér képes kibővílni, illetve csökkenni, egy minimalizált méretre. Ezt egy sínpáron mozgatott, hőszigetelt héjszerkezet segítségével lehet elérni. Az első, magastető épületrész állandó kiállítást, irodát és szociális helyiségeket magába foglaló tömör kétszintes tömeg. Téli a mozgható héjszerkezet ezt az épületrésztől hőszigetelt. A második épületrész, az időszakos kiállítás és rendezvényter formailag megegyezik az első épületrésszel, de fém-üveg konstrukció. Téli passzív télikert-léggelkötőként működik, mely burkoszerkezete fölül nyáron a mozgható héjat egy motoros mechanizmus eltolja, árnyékolásként. Az üvegcsarnok előtti nyitott terasz fölül átmeneti időszakokban a mozgható héjszerkezet eltörlődik és egy kellemes nyitott-fedett tornác jellegű teret alakít ki. képek: Mátételki Ákos, Greypixel

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK 06 - 10

DDÉK
DÉL-OSZÁRNYTŰLÉSI ÉPÍTÉSZ IKTÁRSÁG

07 – TERMELOI PIAC, HARKÁNY

Harkány
Építész: Keresztes Béla

A települések egyik fontos társadalmi színtere mindig is a piacsnak, a piactér volt. Az elmúlt évek során a nagyvárosok piaci, nagyvonalú beruházások révén megújultak, a kortárs építészeti megjelenésének gyakori helyszínévé váltak. A tervezési feladat megkezdésekor, szakítani akartam a hagyományos, bejáratott ritinnal, a már meglévő környezeti hatásokat figyelembe véve, újszerű tömegképzéssel és anyaghasználattal kívántam megoldani a funkcionális követelmények teljesítését. A tervezett épület részeként szereplő üzemi épületek tömegéhez idomul. Tömegében, építménymagasságában a meglévő, szomszédos gazdasági épület kubatúrájához illeszkedik, azzal szoros egységet képez. Az épületegyüttes mégis emberléptékű, tiszta formával, a körülötte lévő játékos zöldfelülettel együtt barátságos, élhető közösségi tér. A piacsnak két külön épületrészből áll, melyeket egy acélszelvényekből felépülő pergola rendszer köt össze. Az önálló csarnokrészek külön-külön egyhajós fedett-nyitott terek, melyeket esténként detektívárcsák zárnak el. Anyaghasználatuk a mai iparosított építéstechnológiának megfelelő, de külső felületén megjelenik a fa lécezés, mint természetes anyag.

08 – ÜDÜLŐÉPÜLET, ORFŰ

Orfű, Dollár utca 42/c.
Építész: Keresztes Béla

Orfű, napjaink kitüntetett magyarországi turisztikai célpontjaként szerepel. Az egyre növekvő vendégforgalom a szolgáltatások bővülését is magával hozza. Jelenleg a természeti és épített környezet még ki tudja szolgálni az igények növekedését, de csak idő kérdése, hogy a túlerheltség mikor erőszakolja rá magát a területre, mikor veszti el e miatt a település és a tópart a jelenlegi természetesség báját, nyugalalmát. A tervezésnél a fenti kényes egyensúly megtartását tartottuk a legfontosabbnak, úgyelve arra, hogy az épület telepítésénél, tömegmegjelenésénél a viszonylag nagy tervezési program ellenére is belesimuljon a táji környezetbe. A tervezési terület a tó fele lejt, ezért az épületet is két önálló tömegben fogalmaztam meg, melyet egy nyitott lépcsősorral kötöttem össze. A funkcionálisan szükséges tárolókat az épület mögé, terepbe süllyesztve helyeztem el. Így megvalósult a létesítmény terepre illesztése úgy, hogy a tó felé az apartman egységek teljesen megnyíltak, és egy-egy egység panorámas teraszokat kaphatott.

Az épületegyüttes jellemző látványa, a tó túlsó partjáról jól igazolja a telepítés helyességét. A parti sétány és a telek feletti műút közötti zöld sávba simul bele a létesítmény, ezen kereteket nem feszíti szét.

06 – VENDÉGHÁZAK, SZEKSZÁRD

Szekszárd, Kisbódó utca

Építészek: Fialovszky Tamás, Kenéz Gergely, Varga Katalin

Szekszárd Bartina városrészében, a Szekszárdi-Sédtől délre, családi pincék és borházak társaságában épül egy új vendégház-csoport: több részből álló épületegyüttes kerül a szellősen beépített, 9000 négyzetméteres telkekre. A telek a városzerkezet átmeneti területén fekszenek: közel a városközpont, a természetesen kialakult utcastruktúra szomszédságában, ugyanakkor már nem képezik annak szerves részét, ahogy nem tartoznak a város peremén található nagyobb, saját karakterrel bíró szőlőbirtokok közé sem. Ebben az átmeneti zónában keresik a tervezett épületek az identitásukat.

lombház - Bitter Fruzsina / interior - Dudás Péter / megbízó - Szekszárd – the Lodge, Dudás Péter, Kövesdy Attila / kivitelező - Kelemen István

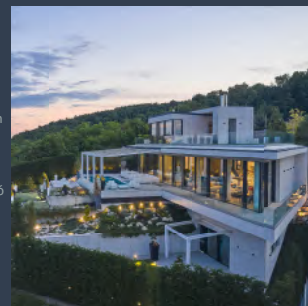

09 - VILLA AZ ÁGNES ÚTON, BUDAPEST

Budapest, Ágnes út 22

Építész: Koch Péter

A ritkán beépített családi házas környezetben fekvő telek szabálytalan alakú, déli irányban erősen csúcsosodik, és erősen lejt. A telekről majdnem 180°-os panorámával tárul elénk Budapest látképe és a Duna. A részben alapincézett, részben 3 szintes épület koncepcióját erre a látványra épült fel. A terepszint alá tolt teremgarázst megközelítése a kapubejáróból egy alagúton keresztül történik. A garázs szintjén található az üvegfallal elválasztott előtér, ahonnan feljuthatunk a földszintre. A földszint elülő részében található egy szoba, a hozzá tartozó vizesblokkal, egy fedett télikert és a nappali. A nappali egy légtérben van a konyhával és az étkezővel. A lakás bármely pontján állva érvényesül a terasz, a medence, és mögöttük a grandiózus panoráma. A nappali télikert felé eső falában egy kandalló kapott helyet, vele szemben viszont a ház „vasaló-alakú” hegységnek nyitható üvegfal van. A nappali előtt végigfutó teraszról látható a belső tér és a kandalló tüze is. Kint és a bent, télen-nyáron összeolvad, és a természet (kert) szerves része lesz a napi életvitelnek. A földszintről a lifttel, vagy a lépcsővel érjük el az emeleti irodát, és a tetőkertet. A telken az intimitás növelése céljából körben zárt kerítés és sűrű növénytelepítés készült. A támfalak látszóbeton kialakításúak.

10 – PETŐFI TÉR ÉS KÖRNYEZETÉNEK MEGÚJÍTÁSA, KOMLÓ

Komló

Építészek: Kovács-Andor Krisztián DLA és Tamás Anna Mária DLA

A köztér a közösségi élet fontos helyszíne, egyben a helyi közösség identitásának része is. Komlóra ez különösen igaz, a bányász múlt a helyi identitás szerves része. A Petőfi tér Kőkönös városrész központi tere, városi decentrum, mely őrzi múltjának emlékeit, de régóta nem fejlődött együtt a megváltozott használati igényekkel. A Petőfi tér és környezetének megújítása egy a helyi értékekre építő, a helyiek igényeire reagáló, a közösségi élet fejlődését segítő környezetépítészeti feladatot volt, melynek számos elvárással kellett megbirkóznia. A generációk harmonikus együttélésének biztosítása, a lakosság rekreációs igényeit kielégítő, korszerű zöldfelületek alkalmazása, az időálló, tartós anyagok és burkolatok kialakítása, a tér eszközváltó funkcióját biztosító parkolóhelyek létrehozása egyaránt fejlesztési szempont volt. Fontos volt továbbá a tér megszabadítása az autós forgalomtól, a szolgáltatásoknak lehetőséget adó felületek és a biztonságos gyalogosforgalom biztosítása. Az elavult közterületek revitalizációját úgy kellett végrehajtani, hogy a lakosság továbbra is magáénak érezze az erős identitással rendelkező helyeket.

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK 01 - 05

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

02 - SZENT MÓR KATOLIKUS ÓVODA, PÉCS

Pécs, Káptalan u. 3/A.

Építésszek: Csatai László, Koller József

A megelőző évszázadokban a tervezési terület beépítetlen volt, a Janus Pannonius utcai kanonok ház kertjeként funkcionált. Később pedig burkolt labdapályaként használták, területét magas támfallal elválasztott, két vízszintes síkra alakítva. Az új épülettel a meglévő környezet építési szövetét kívántuk folytatni, úgy illeszteni környezetébe, „mintha mindig ott lett volna”. Továbbá érzékeltetni akartuk, hogy itt a mai korban épült modern létesítmény áll. Az új intézmény számára gazdasági okokból az ismertett helyszínnel a szomszédos telken álló, udvari szárnyépületet is be kellett kapcsolni, melynek belső átalakításával jött létre az óvoda kiszolgáló épületrésze.

A felső, érkezési szinten többcélú rendezvényterem és tornaszoba található. A négy csoportszoba egysége egy kerengő udvar köré szerveződik. Az udvari külső, az átmeneti és az épület belső terei egymásba kapcsolódnak, összefüggő térsort alkotnak. A teraszos, terepbe olvadó épülettömegek a gyerekek léptékéhez közelítenek, egyben a lehető legnagyobb kitekintést is biztosítják a tágabb városi és táji környezetre.

Fotó: Bujnovszky Tamás

03 - PERCEL-KÚRIA ÁTALAKÍTÁSA ÉS FELÚJÍTÁSA, BONYHÁD

Bonyhád Perczel u. 44.

Építésszek: Boda Zoltán, Denkinger József, Szász Gábor

A tervezési terület Bonyhád belvárosától délre, a Perczel utca nyugati oldalán található. Az utcavonalra épített új, ill. a parkban álló régi Perczel-kúria egyaránt műemlékek. Az épületeket övező lekerített park 1975 óta helyi védettséget élvez. A tervezett beruházás alapvető célja a meglévő védett épületek közösségi célú hasznosítása, valamint a kert megújítása volt. A megvalósítás során az épületek teljes körű műemléki felújítása mellett sor került a tervezési programnak megfelelő belső átalakításokra, a főépület bejáratának újragondolására és a kert burkolati és zöldfelületi rendszerének megújítására is. Mivel az épület szerepköre megváltozott, fontosnak tartottuk a bejárat építészeti kiemelését, hangsúlyosságának növelését. Az előtér egy szabadon álló portikus, mely egy kis üvegdozoz nyaktaggal kapcsolódik az épülethez. Az épületszárnyak által körülhatárolt terület zöld szigetekkel tagolt mértánias jellegű burkolat kapott, mely fokozatosan alakul át a parkban lévő a növényzet által is meghatározott jellegű kerti utakká.

01 - POLGÁRI LAKÁS ÁTALAKÍTÁSA, PÉCS

Pécs, Majorossy utca 4.

Építésszek: Dr.Borsos Ágnes, Dr.Gyerglyák János

Polgári lakás átalakítás. Átalakítás fókuszra egy új funkcionális rend kialakítás volt, amely támogatja a korszerű használatot és a mai elvárásoknak megfelelő térrendszert. Az felújításnál a meglévő értékek őrzésére, és az új elemek harmóniájára hangsúly került. A polgári lakások fa parkettájának akusztikai és optikai értéke meghatározó a lakás belsőépítészeti kialakításban, amelyet kortárs monokróm bútorok egészítenek ki. A 1912ben beépített kétszárnyú ajtók szinte bútorként jelennek meg a térben és idézik vissza a polgári hangulatot. A régi és új harmonikus egysége és az újonnan kialakított „áramló terek” adják a lakás atmoszféráját.

04 - SELYEMGYÁR KULTURÁLIS NEGED, MOHÁCS

Mohács, Felső-Dunaszor u. 8.

Építész: Dombai Gyula

A mohácsi egykori Selyemgyár (Selyemfonoda) 1905-ben épült Kalin Ferenc királyi mérnök tervei alapján.

2016-ban a telket megosztották: az északi telekre sz magántulajdonba került az igazgatósági épülettel, amelynek földszintjén étterem létesül nagyméretű Duna-parti terasszal és emeleti különteremmel. A déli telekre sz az üzemi épületekkel az önkormányzat vásárolta meg azzal a céllal, hogy az utólagos bővítések, toldalékok elbontását követően a főépületből Alkalmi Rendezvények Háza, az egykori gubóraktár épületcsoportjában Innovációs és Technológiai Központot, illetve Játsszóházat alakítsanak ki.

A bontásokkal kialakuló területeken egységes térkö burkolattal, utcabútorokkal, növénytelepítéssel, illetve egyéb látványelemekkel különböző rendeltetésű köztereket és parkokat, illetve parkolókat kívántak létesíteni.

A főépület emeleti nagyteremének látványos eredeti állapotát idéző rendezvényterem kialakítása mellett a rehabilitáció legnagyobb érdeme az épületegyüttes város felé történő megnyitása, a körbezárt gyárudvar helyén játszóterekkel, pihenő- és zöldterületekkel, szökőkúttal kiépített, egymásba fonódó közterületek létrejötte lehet.

05 - FORRÁSPONT ENERGIAHÁZ, PAKS

Paks, Neumann János utca 2.

Építész: Prof. Dr. Kistelegdi István DLA, Ph.D.

A szimulációkkal segített tervezés folyamán egy a fenntartható életmód és energiahatékony, környezetbarát építés és gépészeti technológiák bemutatását szolgáló épület volt az igény. A változó évszakokban a használati tér képes kibővílni, illetve csökkenni, egy minimalizált méretre. Ezt egy sínpáron mozgatott, hőszigetelt héjszerkezet segítségével lehet elérni. Az első, magastető épületrész állandó kiállítást, irodát és szociális helyiségeket magába foglaló tömör kétszintes tömeg. Téli a mozgható héjszerkezet ezt az épületrésztől hőszigetelt. A második épületrész, az időszakos kiállítás és rendezvényter formailag megegyezik az első épületrésszel, de fém-üveg konstrukció. Téli passzív télikert-léggelkötőként működik, mely burkoszerkezete fölül nyáron a mozgható héjat egy motoros mechanizmus eltolja, árnyékolásként. Az üvegcsarnok előtti nyitott terasz fölül átmeneti időszakokban a mozgható héjszerkezet eltörlődik és egy kellemes nyitott-fedett tornác jellegű teret alakít ki. képek: Mátételki Ákos, Greypixel

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK 06 - 10

DDÉK
DÉL-OSZÁRMTÓLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

07 – TERMELŐI PIAC, HARKÁNY

Harkány
Építész: Keresztes Béla

A települések egyik fontos társadalmi színtere mindig is a piacsnak, a piactér volt. Az elmúlt évek során a nagyvárosok piaci, nagyvonalú beruházások révén megújultak, a kortárs építészeti megjelenésének gyakori helyszínévé váltak. A tervezési feladat megkezdésekor, szakítani akartam a hagyományos, bejáratott ritinnal, a már meglévő környezeti hatásokat figyelembe véve, újszerű tömegképzéssel és anyaghasználattal kívántam megoldani a funkcionális követelmények teljesítését. A tervezett épület részeként szereplő üzemi épületek tömegéhez idomul. Tömegében, építménymagasságában a meglévő, szomszédos gazdasági épület kubatúrájához illeszkedik, azzal szoros egységet képez. Az épületegyüttes mégis emberléptékű, tiszta formával, a körülötte lévő játékos zöldfelülettel együtt barátságos, élhető közösségi tér. A piacsnak két külön épületrészből áll, melyeket egy acélszelvényekből felépülő pergola rendszer köt össze. Az önálló csarnokrészek külön-külön egyhajós fedett-nyitott terek, melyeket esténként detektívárccsal zárnak el. Anyaghasználatuk a mai iparosított építéstechnológiának megfelelő, de külső felületén megjelenik a fa lécezés, mint természetes anyag.

08 – ÜDÜLŐÉPÜLET, ORFŰ

Orfű, Dollár utca 42/c.
Építész: Keresztes Béla

Orfű, napjaink kitüntetett magyarországi turisztikai célpontjaként szerepel. Az egyre növekvő vendégforgalom a szolgáltatások bővülését is magával hozza. Jelenleg a természeti és épített környezet még ki tudja szolgálni az igények növekedését, de csak idő kérdése, hogy a túlerheltség mikor erőszakolja rá magát a területre, mikor veszti el e miatt a település és a tópart a jelenlegi természetesség báját, nyugalalmát. A tervezésnél a fenti kényes egyensúly megtartását tartottuk a legfontosabbnak, úgyelve arra, hogy az épület telepítésénél, tömegmegjelenésénél a viszonylag nagy tervezési program ellenére is belesimuljon a táji környezetbe. A tervezési terület a tó fele lejt, ezért az épületet is két önálló tömegben fogalmaztam meg, melyet egy nyitott lépcsősorral kötöttem össze. A funkcionálisan szükséges tárolókat az épület mögé, terepbe süllyesztve helyeztem el. Így megvalósult a létesítmény terepre illesztése úgy, hogy a tó felé az apartman egységek teljesen megnyíltak, és egy-egy egység panorámas teraszokat kaphatott.

Az épületegyüttes jellemző látványa, a tó túlsó partjáról jól igazolja a telepítés helyességét. A parti sétány és a telek feletti műút közötti zöld sávba simul bele a létesítmény, ezen kereteket nem feszíti szét.

06 – VENDÉGHÁZAK, SZEKSZÁRD

Szekszárd, Kisbódó utca

Építészek: Fialovszky Tamás, Kenéz Gergely, Varga Katalin

Szekszárd Bartina városrészében, a Szekszárdi-Sédtől délre, családi pincék és borházak társaságában épül egy új vendégház-csoport: több részből álló épületegyüttes kerül a szellősen beépített, 9000 négyzetméteres telkekre. A telek a városzerkezet átmeneti területén fekszenek: közel a városközpont, a természetesen kialakult utcastruktúra szomszédságában, ugyanakkor már nem képezik annak szerves részét, ahogy nem tartoznak a város peremén található nagyobb, saját karakterrel bíró szőlőbirtokok közé sem. Ebben az átmeneti zónában keresik a tervezett épületek az identitásukat.

lombház - Bitter Fruzsina / interior - Dudás Péter / megbízó - Szekszárd – the lodge, Dudás Péter, Kövesdy Attila / kivitelező - Kelemen István

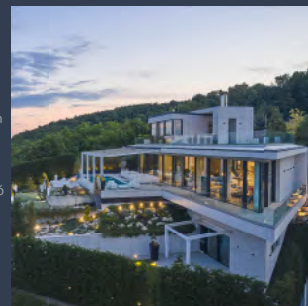

09 - VILLA AZ ÁGNES ÚTON, BUDAPEST

Budapest, Ágnes út 22

Építész: Koch Péter

A ritkán beépített családi házas környezetben fekvő telek szabálytalan alakú, déli irányban erősen csúcsosodik, és erősen lejt. A telekről majdnem 180°-os panorámával tárul elénk Budapest látkepe és a Duna. A részben alapincézett, részben 3 szintes épület koncepcióját erre a látványra épült fel. A terepszint alá tolt teremgarázst megközelítése a kapubejáróból egy alagúton keresztül történik. A garázs szintjén található az üvegfallal elválasztott előtér, ahonnan feljuthatunk a földszintre. A földszint elülő részében található egy szoba, a hozzá tartozó vizesblokkal, egy fedett télikert és a nappali. A nappali egy légtérben van a konyhával és az étkezővel. A lakás bármely pontján állva érvényesül a terasz, a medence, és mögöttük a grandiózus panoráma. A nappali télikert felé eső falában egy kandalló kapott helyet, vele szemben viszont a ház „vasaló-alakú” hegységnek nyitható üvegfa van. A nappali előtt végigfutó teraszról látható a belső tér és a kandalló tüze is. Kint és a bent, télen-nyáron összeolvad, és a természet (kert) szerves része lesz a napi életvitelnek. A földszintről a lifttel, vagy a lépcsővel érjük el az emeleti irodát, és a tetőkertet. A telken az intimitás növelése céljából körben zárt kerítés és sűrű növénytelepítés készült. A támfalak látszóbeton kialakításúak.

10 – PETŐFI TÉR ÉS KÖRNYEZETÉNEK MEGÚJÍTÁSA, KOMLÓ

Komló

Építészek: Kovács-Andor Krisztián DLA és Tamás Anna Mária DLA

A köztér a közösségi élet fontos helyszíne, egyben a helyi közösség identitásának része is. Komlóra ez különösen igaz, a bányász múlt a helyi identitás szerves része. A Petőfi tér Kőkönös városrész központi tere, városi decentrum, mely őrzi múltjának emlékeit, de régóta nem fejlődött együtt a megváltozott használati igényekkel. A Petőfi tér és környezetének megújítása egy a helyi értékekre építő, a helyiek igényeire reagáló, a közösségi élet fejlődését segítő környezetépítészeti feladatot volt, melynek számos elvárással kellett megbirkóznia. A generációk harmonikus együttélésének biztosítása, a lakosság rekreációs igényeit kielégítő, korszerű zöldfelületek alkalmazása, az időálló, tartós anyagok és burkolatok kialakítása, a tér eszközváltó funkcióját biztosító parkolóhelyek létrehozása egyaránt fejlesztési szempont volt. Fontos volt továbbá a tér megszabadítása az autós forgalomtól, a szolgáltatásoknak lehetőséget adó felületek és a biztonságos gyalogosforgalom biztosítása. Az elavult közterületek revitalizációját úgy kellett végrehajtani, hogy a lakosság továbbra is magáénak érezze az erős identitással rendelkező helyeket.

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK 11 - 15

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

12 - I LOVE PÉCS CAFÉ, PÉCS

Pécs, Széchenyi tér 1.

Építész: Nagy Emese

Milyen arcát mutatja a mai Pécs, ami nem csupán múltjából, emlékeiből él, de friss lendülettel kiinduló pont a város felfedezésére, egyben találkozó pont a város központi terén. Már a térképezés során elvetettük a hagyományosan egymás mellett létező tereket, a hagyományos bemutatkozási formákat. A különböző funkciók egymás metszeteiként jelennek meg. A város turisztikai információs pontja egyben shop-ként is üzemel, teret adva ezen túl a kávézónak, csomagmegőrzőnek is. A XXI. század nem csak megjelenésben, anyaghasználatban, de ügyfélbarát információs rendszerben is tükröződik.

A belsőépítészeti tervezés Keresztes Béla építésztervező és Sándor Zsolt grafikus közreműködésével zajlott, a bolt számára tervezett ajándéktárgyakkal egészült ki.

A Pécs pont „nemcsak belesimult”, a város életébe, de annak aktív részese is lett. A turisták mellett a városlakók, az egyetemisták is szívesen időznek benne, időről időre grafikai kiállításoknak is helyszíne.

Sajnos, hogy az üzemeltető váltás során a belső jelentősen átalakították, így a terek közötti áthallások szűkültek, az új bútorok, a terasz már egy más elképzelés részei.

13 - ATOM TÉR ÉS PARK MEGÚJÍTÁSA, PAKS

Paks

Építésszek: Rádóczy (f) László

Paks Város Önkormányzata 2007-ben meghirdetett tervpályázatának célja az 1980-as évek elején készült városrészközpont téralakításának korszerűsítése és akadálymentesítése volt – melyet a Pécsépterv Stúdió nyert el és még abban az évben megbízást kapott a környezetalakítás engedélyezési dokumentációjának elkészítésére. A kiviteli tervezésre és megvalósítására csak 10 évvel később került sor. Az I. ütem 2020 őszén készült el.

ALAPVETÉSEK

Differenciált térrészek létrehozása. Akadálymentesítés. A tényleges gyalogirányokhoz igazodni képes és az értékesebb növényállomány megőrzését, integrálását segítő útvonalvezetés kialakítása. A kondicionáló hatás fokozása a területen meglévő (cca. 6 300 m²) zöldfelület közel 30%-os növelésével.

ESZKÖZÖK

A környezet karakterét, hangulatát meghatározó elemek, mint az útvonalvezetések koncepcionálisan töredezett, szabálytalan hálózata. Funkciófüggő burkolatminőségek. A zöldfelületeket a szegélyező kistámfal-szakaszok lejtését követő terepalakítás. Változatos, színes növényzet minden évszakban. Igényes utcabútorok és forgalomszabályozó, és terelő elemek.

11 - MŰTEREMHÁZ, TAHITÓTFALU

Tahitótfalu, Ereszvények utca 36.

Építésszek: Máté Tamás, Vass-Eysen Áron

Az építető egy művész házaspár. Textil- és fotóművészként mindketten a fényre foglalkoznak. Az épület térstruktúrája így a fényre épül, illetve a nagyon meredek és keskeny telek adottságaira. Az épület 30 méter hosszú, 4,5 méter széles és a műterem belmagassága 7,5 méter. Ez egy olyan speciális arányrendszer, ami a különleges művészi igényeket kielégíti. Az épület tömegformálása és csendes homogenitása válasz az impulzív természeti környezetre. Az épület arculatilag kommunikálja a benne élő emberek szakmai hitvallását.

14 - 4 LAKÁSOS TÁRSASHÁZ, PÉCS

Pécs, Gebauer Ernő utca 3.

Építésszek: Gyergyák Ákos DLA és Kozák Barnabás

Pécsett, a Gebauer utca vegyes, heterogén környezetébe kíván beilleszkedni a társasház kompakt, hátrafelé elnyúló tömegével. A részben föld alá süllyesztett teremgarázsok köszönhetően az utcai homlokzat kétszintes kialakítású, így hidat képez a keletre lévő társasház és nyugatra lévő családi ház magassága között. Az utcaképet tovább árnyalja a körbeforduló pergola acélszerkezet. Az épület alsó garázs szintje a déli udvar felé haladva folyamatosan bújik ki a földből, lábazatként támasztja alá a kétszintes lapostetős tömeget.

Az épület feszes tömegképzése és anyaghasználat a Mecsek lejtőire jellemző modernista hagyományokat idézi. A kézi vetésű burkolóteglátartósságot képvisel, a látszóbeton kubusok megfogalmazott külső lépcsőházat gyalogos bejáratként funkcionáló hidat köti össze az utcával. A nagy ablaknyílásokat vékony acél ablakkeretek hangsúlyozzák ki, a kilógó erkélyek, a pergola és elötető áttört, könnyed fémszerkezetek, finoman simulnak rá a téglaburkolatra. Ebbe a rendszerbe illeszkedik az épület tetején kialakított tetőtéri szint szürke fémlamezzel burkolt magastetős tömege is, mely az utcáról szinte észrevétlen marad.

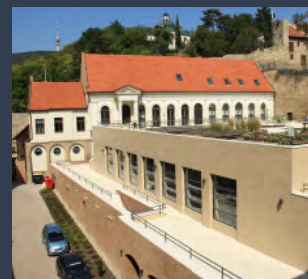
15 – SZENT MÓR KATOLIKUS ISKOLAKÖZPONT, PÉCS

Pécs, Papnövelde u. 1-3.

Építész: Vicencz Ottó

Az épület tekintélyes paraméterekkel bíró középület Pécs történeti belvárosában, mely három építési ütemben jött létre. 1742., 1791., a déli barokk szárny, és 1883. a Hunyadi u-i, nyugati szárny építési ideje. Az épületegyüttes belső udvara többszintes, támfalakkal elválasztott 4 szintes kialakítás.

A tervezést megelőzően az épület már több kisebb átépítésen esett át, de átfogó felújítása csak a sportrendezvénytérrel valódsult meg. Az Új tornacsarnok a teraszos beépítést megtartva került elhelyezésre a belső udvartérben. Zárófödeme teraszotként működik a diákok számára. Kialakítása, mérete, lelátója alkalmas a sportrendezvényeken kívül iskolai programok befogadására is. A tornaterem építésén túl az iskola egész épületegyüttese, és udvartere is megújultak, beleértve az északi történeti városfalat is. Építészeti megjelenése, anyaghasználat a mai kort tükrözi, amely méltóan köti össze az itt megjelenő történeti építészeti stílusokat.

Gyergyák Ákos DLA és Kozák Barnabás

4 LAKÁSOS TÁRSASHÁZ, PÉCS

Pécsett, a Gebauer utca vegyes, heterogén környezetébe kíván beilleszkedni a társasház kompakt, hátrafelé elnyúló tömegével. A részben föld alá süllyesztett teremgaráznak köszönhetően az utcai homlokzat kétszintes kialakítású, így hidat képez a keletre lévő társasház és nyugatra lévő családi ház magassága között. Az utcaképet tovább árnyalja a körbeforduló pergola acélszerkezet. Az épület alsó garázsszintje a déli udvar felé haladva folyamatosan bújjik ki a földből, lábazatként támasztja alá a kétszintes lapostetős tömeget. Az épület feszes tömegképzése és anyaghasználat a Mecsek lejtőire jellemző modernista hagyományokat idézi. A kézi vetésű burkolótégla tartósságot képvisel, a látszóbeton kubusként megfogalmazott külső lépcsőházat gyalogos bejáratként funkcionáló híd köti össze az utcával. A nagy ablaknyílásokat vékony acél ablakkeretek hangsúlyozzák ki, a kilógó erkélyek, a pergola és előtető áttört, könnyed fémszerkezetek, finoman simulnak rá a téglaburkolatra. Ebbe a rendszerbe illeszkedik az épület tetején kialakított tetőtéri szint szürke fémlappal burkolt magastetős tömege is, mely az utcáról szinte észrevétlenül marad.

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

FORBÁT ALFRÉD

ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

Fialovszky Tamás, Kenéz Gergely, Varga Katalin

VENDÉGHÁZAK, SZEKSZÁRD

Szekszárd Bartina városrészében, a Szekszárdi-Sédtől délre, családi pincék és borházak társaságában épül egy új vendégház-csoport: több részből álló épületegyüttes kerül a szellősen beépített, 9000 négyzetméteres telkekre. A telkek a városszerkezet átmeneti területén fekszenek: közel a városközpont, a természetesen kialakult utcastruktúra szomszédságában, ugyanakkor már nem képezik annak szerves részét, ahogy nem tartoznak a város peremén található nagyobb, saját karakterrel bíró szőlőbirtokok közé sem. Ebben az átmeneti zónában keresik a tervezett épületek az identitásukat.

Lomház - Bitter Fruzsina / Interior - Dudás Péter / Megbízó - Szegszárd – the lodge, Dudás Péter, Kövesdy Attila / Kivitelező - Kelemen István / Fotó – Kenéz Gergely

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

Csatai László, Koller József

SZENT MÓR KATOLIKUS ÓVODA, PÉCS

A megelőző évszázadokban a tervezési terület beépítetlen volt, a Janus Pannonius utcai kanonok ház kertjeként funkcionált. Később pedig burkolt labdapályaként használták, területét magas támfallal elválasztott, két vízszintes síkra alakítva. Az új épülettel a meglévő környezet építési szövetét kívántuk folytatni, úgy illeszteni környezetébe, „mintha mindig ott lett volna”. Továbbá érzékeltetni akartuk, hogy itt a mai korban épült modern létesítmény áll. Az új intézmény számára gazdasági okokból az ismertetett helyszínnel a szomszédos telken álló, udvari szárnyépületet is be kellett kapcsolni, melynek belső átalakításával jött létre az óvoda kiszolgáló épületrésze.

A felső, érkezési szinten többcélú rendezvényterem és tornaszoba található. A négy csoportszoba egysége egy kerengő udvar köré szerveződik. Az udvari külső, az átmeneti és az épület belső terei egymásba kapcsolódnak, összefüggő térsort alkotnak. A teraszos, terepbe olvadó épülettömegek a gyerekek léptékéhez közelítenek, egyben a lehető legnagyobb kitekintést is biztosítják a tágabb városi és táji környezetre.

Fotó: Bujnovszky Tamás

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

Viczencz Ottó

SZENT MÓR KATOLIKUS ISKOLAKÖZPONT, PÉCS

Az épület tekintélyes paraméterekkel bíró középület Pécs történeti belvárosában, mely három építési ütemben jött létre. A déli barokk szárnynak 1742, 1791, míg a Hunyadi u-i, nyugati szárnynak és 1883 az építési ideje. Az épületegyüttes belső udvara többszintes, támfalakkal elválasztott 4 szintes kialakítású. A felső udvarszint nyugati támfalán a 12 apostol Bazilika főhomlokzatáról áthelyezett homokkő szobrai álltak, melyek az átépítéssel együtt a Bazilika mellett, a Gosztonyi kőtárban kaptak végső elhelyezést.

A tervezést megelőzően az épület már több kisebb átépítésen esett át, de átfogó felújítása csak a sportlétesítménnyel együtt valósult meg. Az Új tornacsarnok a teraszos beépítést megtartva került elhelyezésre a belső udvartérben. Zárófödeme terasztetőként működik a diákok számára. Kialakítása, mérete, lelátója alkalmas a sportrendezvényeken kívül iskolai programok befogadására is. A tornaterem építésén túl az iskola egész épületegyüttese, és udvarterei is megújultak, beleértve az északi történeti városfalat is. Építészeti megjelenése, anyaghasználat a mai kort tükrözi, amely méltóan köti össze az itt megjelenő történeti építészeti stílusokat.

ÉPÍTÉSZETÉRT 2021

ELISMERŐ OKLEVÉL

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

Koch Péter

VILLA AZ ÁGNES ÚTON, BUDAPEST

A ritkán beépített családi házas környezetben fekvő telek szabálytalan alakú, déli irányban erősen csúcsosodik, és erősen lejt. A telekről majdnem 180°-os panorámával tárul elénk Budapest látképe és a Duna. A részben alápincézett, részben 3 szintes épület koncepcióját erre a látványra épült fel. A terepszint alá tolt teremgarázst megközelítése a kapubejáróból egy alagúton keresztül történik. A garázs szintjén található az üvegfalal elválasztott előtér, ahonnan feljuthatunk a földszintre. A földszint elülső részében található egy szoba, a hozzá tartozó vizesblokkal, egy fedett télikert és a nappali. A nappali egy légtérben van a konyhával és az étkezővel. A lakás bármely pontján állva érvényesül a terasz, a medence, és mögöttük a grandiózus panoráma. A nappali télikert felé eső falában egy kandalló kapott helyet, vele szemben viszont a ház „vasaló-alakú” hegyének nyitható üvegfala van. A nappali előtt végigfutó teraszról látható a belső tér és a kandalló tüze is. Kint és a bent, télen-nyáron összeolvad, és a természet (kert) szerves része lesz a napi életvitelnek. A földszintről a lifttel, vagy a lépcsővel érjük el az emeleti irodát, és a tetőkeretet. A telken az intimitás növelése céljából körben zárt kerítés és sűrű növénytelepítés készült. A támfalak látszóbeton kialakításúak.

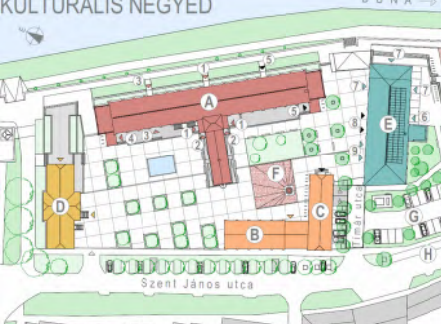
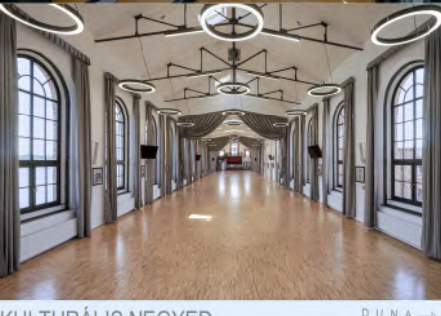
ÉPÍTÉSZETÉRT 2021

ELISMERŐ OKLEVÉL

DDÉK
DÉL-DUNÁNTÚLI ÉPÍTÉSZ KAMARA

Dombai Gyula

SELYEMGYÁR KULTURÁLIS NEGYED, MOHÁCS

A mohácsi egykori Selyemgyár (Selyemfonoda) 1905-ben épült Kalin Ferenc királyi mérnök tervei alapján. 2016-ban a telket megosztották: az északi telekrész magántulajdonba került az igazgatósági épülettel, amelynek földszintjén étterem létesül nagyméretű Duna-parti terasszal és emeleti különteremmel. A déli telekrészt az üzemi épületekkel az önkormányzat vásárolta meg azzal a céllal, hogy az utólagos bővítmények, toldalékok elbontását követően a főépületből Alkalmi Rendezvények Házát, az egykori gubóraktár épületrészében Innovációs és Technológiai Központot, illetve Játszóházat alakítson ki. A bontásokkal kialakuló területeken egységes térkő burkolattal, utcabútorokkal, növénytelepítéssel, illetve egyéb látványelemekkel különböző rendeltetésű köztereket és parkokat, illetve parkolókat kívántak létesíteni. A főépület emeleti nagytermének látványos eredeti állapotát idéző rendezvényterem kialakítása mellett a rehabilitáció legnagyobb érdeme az épületegyüttes város felé történő megnyitása, a körbezárt gyárudvar helyén játszótérrel, pihenő- és zöldterületekkel, szökőkúttal kiépített, egymásba fonódó közterületek létrejötte lehet.

Fotó: Kalmár Lajos, Póth Sándor

ÉPÍTÉSZETÉRT 2021

ELISMERŐ OKLEVÉL

